

meget tvivlsomt, om Arbeidet kan fuldføres til den forudsatte Tid; thi den controlsørende Ingenieurofficeer klager blandt Andet over den store Seendragtighed, der skal være viist fra Entreprenørernes Side. At forelægge Folkethinget disse Forhandlinger, troer jeg ikke kunde lede til Noget; thi der behøves, for at bedømme dem, baade en ganske speciel Kundskab til den hele factiske Tilstand, og der udføres en Sagkundskab og en technisk Indsigt, som jeg ikke troer Folkethinget kan tilegne sig. Naar man vil have saadanne Arbeider fuldførte, er der ikke Andet for end at have Tillid til de Mand, der efter deres hele Personlighed maae antages at have den fornødne Dygtighed dertil, idetmindste saalænge der ikke fremkommer nogen Oplysning om, at der er nogen Mangel i den Henseende; men denne Oplysning ligger jo ingenlunde deri, at de enkelte Entreprenører eller Interessenterne i Entreprisen ere utilfredse med de Fordringer, der gjøres fra Opbygnets Side. Fra deres Standpunkt er det meget naturligt, at de meget hellere ville have en mere lempelig Control, og det er jo ogsaa muligt, at denne Control kunde være lempeligere; men det er Noget, vi ikke her ligefrem kunne antage, blot fordi det paastaes af Modpartiet.

Ordføreren: Det havde vist været i høj Grad ønskeligt, om det Lovforslag, som den høitærede Minister har bebudet om den Følgeorden, hvori Landevejsarbejderne for næste Aar skulle foretages, allerede havde foreligget nu; da man uden al Tvivl i Motiverne dertil vilde have haft en nyttig Ledetråd ved de Forhandlinger, der nu beskæftige Thinget. Da det imidlertid ikke foreligger, maa man tage Sagen, som den er, og jeg maa her udtale, at det har været mig særdeles hjært at høre den ærede Indenrigsministers Uttringer, som gaae ud paa, at det er ham personligt som Indenrigsminister hjært, at disse Arbeider blive fortsatte paa den Maade, som Fleertallet har foreslaaet. Det eneste Hensyn, han derimod har gjort gjældende, er det finantsele. Det er, som jeg tidligere har tilladt mig at sige, et vigtigt Hensyn; men jeg troer dog ikke, at man maa tillægge det formegen Vægt. Jeg har den Overbeviisning, at de indirecte

Afgifter ville være betydeligt større, end de ere calculerede i Finantsloven. Den ærede Minister har ytret Tvivl derom, idet han har meent, at disse indirecte Afgifter maae staae i Forhold til den Velstand, som findes her i Landet, og der mange Steder klages over Frygt for, at de ikke ville stige. Jeg kan heri aldeles ikke samstemme med den ærede Minister. Vore vigtigste indirecte Afgifter ere Toldafgifterne, og disse maae nødvendigviis stige, naar vi udføre vore Producter til saa høie Priser, som nu er Tilfældet; thi de Producter, vi udføre, betales ikke med Penge, de betales saa at sige med andre Varer; men næsten alle Varer, der indføres fra Udlandet, betale Told, og, naar vi altsaa udføre Meget, saa er det en ligefrem Følge deraf, at vi ogsaa maae indføre Meget, og at Toldindtagterne som Følge deraf maae stige. Jeg har hørt, og jeg troer, det er fra paalidelig Haand, at ikke alene Toldindtagterne rimeligviis vilde stige, men at det Samme ogsaa gjælder om Drefundstolden. Man har sagt mig, at allerede i den forløbne Deel af Finantsaaret ere Intraderne af Drefundstolden saameget større, end de ere calculerede, at de ere tilstrækkelige til at dække hele den forøgede Udgift, som Fleertallet har foreslaaet. Naar der har været Tale under denne Sags Forhandling om den Trang, der finder Sted paa forskjellige Steder i Landet, skal jeg tillade mig at henlede Thingets Opmærksomhed paa, at netop heri ligger et stærkt Motiv til at tiltræde Fleertallets Forslag. Det er for Dieblisset et Slags Liebhabereri i Thinget, at virke mod den ved Dyrtiden opstaaede Trang; men der er neppe noget bedre Middel til at afhjælpe Trangen under Forhold, som disse, end ved at sikre Befolkningen Arbeide. Derfor skulde man under saadanne Forhold netop give Anledning til, selv om det skulde skee med betydelige finantsele Opofferelser, at foretage Arbeider, som kunne være nyttige, og som først skulde have været foretagne i en senere Tid; det vil være hensigtsmæssigt at foregribe dem; men at udsætte dem under saadanne Forhold som disse, det maa, naar man tager Hensyn til den Trang, der findes mange Steder i Landet, vistnok ansees for uhenigts-